

II. ОСНОВАВАНЕТО НА ГРАДА.

Немилостива и жестока била съдбата за старинния Орѣховицъ при „Янтра“ Опожаренъ и разсипанъ отъ Полско Маджарския кралъ Владислава въ 1444 г. и съборенъ същата година до основитѣ отъ трусовѣтъ на силно земетресение; преследванъ отъ чумата, върлуваща презъ същото време и същевременно обезпокаяванъ и изложенъ на честитѣ нашествия на разбойнически банди и пълчища отъ Балкана за плячка, които прониквали до самото Търново, принудило останалитѣ избѣгали жители на Раховецъ, да се изпокриятъ и подирятъ по-безопасно и спокойно убежище за живота си, а такова тѣ намѣрили въ горитѣ отъ другата страна на Арбанашката планина, по височинитѣ, подъ които е населенъ днесъ градътъ Г.-Орѣховица около върхътъ „Чуката“ (Камъка).

По-късно, долу въ равнината подъ мѣстността „Чуката“ покрай рѣката се започналъ единъ новъ животъ, скритъ въ гжсталацитѣ, сѣнкитѣ и пазвитѣ на околнитѣ въковни гори отъ девствени дървета и буйна планинска растителностъ, която скривала жилищата и хората отъ погледитѣ на дивитѣ разбойнически пълчища, — кърджалии и еничери отъ епохата на кържалийскитѣ налитания и опожарявания въ царуванията, особено на Султанъ Селимъ III (1768 — 1807 год.) За да заседне именно тукъ частъ отъ оцѣлѣлото българско население отъ опожаряването на старинния Раховецъ, способствало и обстоятелството, че отъ върхътъ Чуката на Арбанашката планина извираше малка буйна планинска рѣчица съ бистра, студена изворна вода, която е била известна на времето си подъ името „Въртопътъ“, която протичала презъ котловината, където се заселило и новото селище Рѣховецъ (Орѣховица). По протежение на тая рѣка били издигнати въ послѣдствие за нуждитѣ на новото селище 7 малки воденици. Знаемъ отъ исторiята, че рѣкитѣ сж създавали и издигали много градове и поселения, така тукъ малката планинска рѣчица и мѣстнитѣ благоприятни условия станали причина, да се засели около нея селището Орѣховица.

Новото географско мѣстоположение на поселището, обиколено отъ хълмоветѣ на Арбанашката планина, не позволило да се развие земледѣлието или скотовѣдството като поминѣкъ за жителитѣ му, но то дало всички изгодни условия да се развиятъ всички браншове отъ занаятитѣ и търго-